

МОЗАИК

Сваки пут када би се срели, а то се дешавало обично ујутро, око девет сати, без трагова поспаности, без и трага поспаности, поздравили би се љубазно, онако како приличи онима који држе до манира и пристојног опхођења, и који, уживајући у томе, исказују поштовање управо ненапредовањем међусобног односа, размењивањем куртоазија о времену или здрављу, строго водећи рачуна када је ово последње у питању, да се не премаши граница где би интима и одређена нелагода или бољка, на неки начин погођеног, непотребно, и пре свега неумесно, оптеретиле спокој или ведрину оног другог.

“Добро је, добро је. Држимо се“ или “Прошле недеље је било мало чупаво, али сад већ иде на боље“. “Свако добро и вама, свако добро“, и то би било то.

Одржавање тог статуса, статус кво, подржавао је и различит статусни положај. Онај на вишем, који је у позицији да на ствари гледа из горњег ракурса, сматрао је својом дужношћу - *noblesse oblige* - да уз смешак испољи извесну наклоност према познанику ниже рангираном на животној лествици успеха, који би га, можда, иако хијерархијски инфериоран, декласирао - могуће је - у неком спортском надметању, на пример; нема проблема (салонско братољубље).

Међутим, и поред све те уздржаности, време и понављање учинили су своје. (Понављање је чудо за себе. Понављањем се савлада таблица множења, и онда за читав живот знаш да је $5 \times 6 = 30$; један несагледив дивергентан музички правац заснован је на понављањима - електронска, репетициона музика; понављање често уме да буде и назадно, кад својом применом обесмишља речи, на пример: лепо, лепо, лепо, ле-по, ле-по-ле, по-ле-по, по...)

Установила се тако између њих лепа пријатељска љубав, суздржана, која није могла да буде усмерена, нити употребљена, али им је пријала баш таква каква јесте. Несврсисходна.

Да је имао шешир, условно или стечено, генотипски или фенотипски, скромнији познаник би га скинуо у пролазу. Из поштовања, из наслеђене, можда је грубо рећи, али из наслеђене снисходљивости. Није га имао. Није имао ни шешир, а камоли кућу!

Вајкао се, с времена на време, пуж Голаћ сам за себе, али никад, ама баш никад није осетио љубомору према пужу с кућицом! Он није имао амбиције једног Џонатана Ливингстона да надмаши себе и природу. Нити предиспозиције да се *nouveau riche*, који у одређеним круговима није посебно цењен, али зато има пара да их купи, и купује их, купује... а да пуж Голаћ има пара, ех, онда би можда потпао под еуфорију пластичних операција и уградио себи кућицу; кречњачку а не силиконску протезу која се уграђује *најпред*; можда, можда би размишљао естрадно у том случају, али овако, био је задовољан - да реткости ли у његовом случају! - задовољан собом (и поносан) што га није боцкао жалац љубоморе. Само је једном на питање "Како сте?" несмотрено одговорио:

"Било би добро да данас није добрано вруће. Просто се лепим за асфалт." немајући ни у идеји да Кућашу пребаци и његов комфор или неку сличну вулгарност.

"Имате за право. Баш је упекло." одговорио је пуж Кућаш деликатно прећуткујући како планира да се ускоро повуче у хлад своје кућице-слободице.

И све је текло тако полако, у складу са њиховом моториком. Док се није зауставило.

Прошло је пар дана да пуж Голаћ није срео пужа Кућаша. И не само дани, пролазило је време. Голаћу су прво недостајали њихови разговори у пролазу, а кад се одсуство протегло на недеље, почео је да се брине. Желео је нешто да предузме. Обилазио је места где су им се шетње обично пресецале, остајао да стоји у месту, чекао, спреман да, на драги глас познаника, одглуми како је застао само мало да предахне и да му је необично драго што га види, јер, баш се питао Шта је са Господином, да се није можда преселио негде. Негде далеко?

А онда, кад би се пренуо из тих дневних сањарија схватио би, и без освртања наоколо, да је и даље сам. Да само вежба реплике. Ипак, наставио је сваки дан да шпарта деоницом могућег сусрета небројено пута, стајао и чекао, сад и до касних поподневних сати, често неуредан, марећи за то само у контексту могућности да га Кућаш види таквог. Прилично немогућа могућност. У ту сврху био би спреман да жртвује мало личног угледа.

Обузеле су га црне мисли. Престрављен сакупљачком привредом распитао се о ценовнику пужева. Црне мисли и црне сумње. Килограм овог деликатеса кошта 30 евра. $5 \times 6 = 30$. А онда је трагом црних хроника (црних као црне мисли и сумње) отишао предалеко размишљајући о могућој продаји за новац. Тоталној-коначној продаји. Људи то раде на делове. Продају здрав зуб, са здравим јаким кореном, дају да им се извади бубрег... тргују својим телом. Из нужде, могао је јадан Голаћ то да претпостави, али тренутно није могао да саосећа - сваком своја мука највећа. У другој ситуацији до њега би можда допрло да разлика у цени људског органа, кад уђе у илегалну банку и кад из ње изађе, слична је разлици између 3 долара, колико оде раднику који изради пар патика у земљама јефтине радне снаге, и 100 долара, за колико се тај исти пар прода на платежном тржишту... Онај јадник који се учинио инвалидом од добијених пара се храни, *једе* свој бубрег (а изнутрице су као и пужеви - деликатес; посебно кад су роловане у панцету) или купи себи нека половна кола, која касније прода; док може, обрће с парама које је крваво зарадио (са акцентом на крваво).

Голаћ је напустио ту морбидну идеју, не зато што је мислио да Кућаш није способан за нешто такво - он га заправо није људски, није пужевски, ни познавао - него зато што постоје одређена правила. Сакупљају се само млади пужеви, виноградарски, а не тамо неки насмогани, надувани градски пужеви. Ту се барата цифрама од 300-500 милиона сакупљених пужева - при чему прва рука ту пролази слично производној цени патика, или производној цени људског органа - даље тиме како су Французи и Грци добре муштерије јер су своје пужеве појели намртво, како су пужеви богати беланчевинама, и тако даље, и тако даље...

Голаћ је размишљао о свом пријатељу. Прво је мало размишљао о себи, када би он имао љуштуру, какве је среће, сигурно би била намотана с десна на лево. Синистрално. Наопако! Доскора је мислио да је у предности зато што је он "пуж плућаш". Поносио се тиме, на сличан начин на који се људи из великих градова поносе тиме што су из великих градова, а не из провинције (заборављајући да се упитају ко су и шта су у тим великим градовима), док се није досетио да би требало да завиди "пужевима шкржњацима" јер они живе у мору, а где је море ту су и плаже, лето, зезање... Онда је заузео гард, на сличан начин на који људи из провинције реагују на људе из великих градова; град-гард.

Дисциплиновао се да поново мисли на свог пријатеља Кућаша. Као да ће та фокусираност и интензитет мисли да материјализује његове жеље. Да из њихове једне равни интегришу Кућаша у три димензије. Имао је при том, само на један срамни тренутак, задње мисли које су се вртеле око могућности да би при тој игри атома кућица Кућаша могла да се загуби негде у космосу. Интеграција с грешком, и

ето Кућаша без кућице, голог, меког, и клиско-блиског. Да ли зато што је био добар, или идолопоклоник, Голаћ се одмах покајао. Са кућицом, са хаџијендом од кућице, само нека се појави! Прихтео је и четврту димензију - време, да се то деси сад и одмах! Док избројим до три.

Јен', два, три!

Сакупљају се само млади пужеви са пречником кућице не већим од 3 цм и младим месом које није жилаво. Сви хоће младо месо. "Од старе коке супа је најбоља", хтео је Голаћ да каже, јер, мада му је пао камен са срца, нашао се увређеним. У име Кућаша. Искусног. Који је у својој кућици сигурно једном недељно имао жур-фикс, дан отворених врата кад се гости примају и без најаве. Тако отмено! Да је све остало по старом можда би се и он осетио позваним да сврати. Сад га је занимало како је то изгледало. С обзиром на квадратуру. Ти сусрети мора да су били блиски, тактилно блиски. Колико блиски, толико лепљиви. И од те мисли му за тренутак би хладно. Па топло. И на своју уобичајену слуз поста још слузавији, још влажнији. Због тога се постиде, а онда опет, пужеви су претежно хермафродити. Ни сами са собом нису начисто шта су. Тако да мало геј нагона и жеља је скроз у реду. Голаћа је мало мучила та статусна разлика, то што је го и бос. Али сад је мислио о додирима.

Свако носи свој крст. По први пут је помислио да је баш добро што он нема ништа на леђима. Овако би све било много лепше, много мекше ... ти додири.

Ако је и од некрста, много је! Постиде се поново, други пут за тако кратко време, не због забрањених мисли, нити због тога што би неко могао да му пребаца да хули, него зато што се себично окренуо себи, својим нередима, док му пријатељ ... ко зна шта, ко зна где.

И спопаде га нека велика туга. Голема. Што је исто што и велика, али се њему чинило да је тако већа и од већ велике, велике туге. У том чудном, разлепљеном као палачинка, палачинкасто плачкастом расположењу узео налетео је на једну песму; при чему није чудно откуд песма, откуд читање, него то да је налетео, јер "налетети" у себи садржи одређену брзину; песму је прочитао једанпут, два пута... толико пута да је почела пред њим да се врти све док му се није завртело и у глави, али, није могао да се заустави, читао је:

МОЗА(И)К

*Сџајао је на вејру
и наџазио ѓужа. Случајно.*

*Ноџа је мозџу одаслала слику:
на обраду је дошло хиљаду, хиљаду
делића свејле и ѓамнобраон боје.
Повезао их је жуџим фуџама мисли у мозаик,
ресџаураџорски,
као да се љуџиџура никада није ни раскрџкала.*

*Ноџа је најравила ѓроџусџ.
Не заџо шџо је зџазила,
неџо заџо шџо је ѓослала лажну информацију:
у ѓарамџарчад је оџишила шаџа куниџа
(избаченоџ на улицу збоџ склоносџи
ка ѓриџкаџу ѓелефонских каблова).*

*А можда је ноџа уџазила у мозак,
разнеџ ѓиџиџољем и ѓросуџи ѓо ѓлочнику?*

И коме сада она да шаље информације на обраду?

И спопаде га нека голема туга!